

International Film Festival Rotterdam

Jaarverslag 2016 - 2017

De Oostenrijkse filmmaker Virgil Widrich castte voor zijn whodunit *Night of a 1000 Hours* als leading lady de Engelse Amira Casar, die in de film vloeiend Duits spreekt.

Chen Hung-i bracht zijn thriller *The Last Painting* van Taiwan naar Rotterdam, en zijn hoofdrolspelers: Kiwebaby en Lin Wei-yi.

Heleen van Royen nam vriend, zoon en dochter mee naar de première van haar documentaire *Het doet zo zeer, over haar dementerende moeder*.

Kunstenars Ashley Sabin en David Redmon achten hun ezeldocumentaire *Sanctuary* geschikt voor alle leeftijden; zij namen hun kroost mee.

Voor haar jongerendrama *Home* plukte filmmaker Fien Troch (met hout-hakkersbloes) haar jeugdige cast gewoon van straat. Onder hen Sebastian Van Dun, Loïc Batog en Mistral Guidotti.

In *Game of Thrones* hield Melanie Liburd het niet lang vol, in Ernest Dickersons *Double Play* zorgt ze beter voor zichzelf als Curaçaose schoonheid die een listig dubbelspel speelt.

Welkom op Planet IFFR

Op de volgende pagina's kijkt International Film Festival Rotterdam (IFFR) terug op een mooi en succesvol jaar. Op het zinderende, fascinerende, avontuurlijke en kleurrijke Planet IFFR speelden filmkunst en filmmakers de hoofdrol. Voor de 46ste keer omarmde IFFR de filmkunst in haar breedte en diepte en vierde cinema met de grote C.

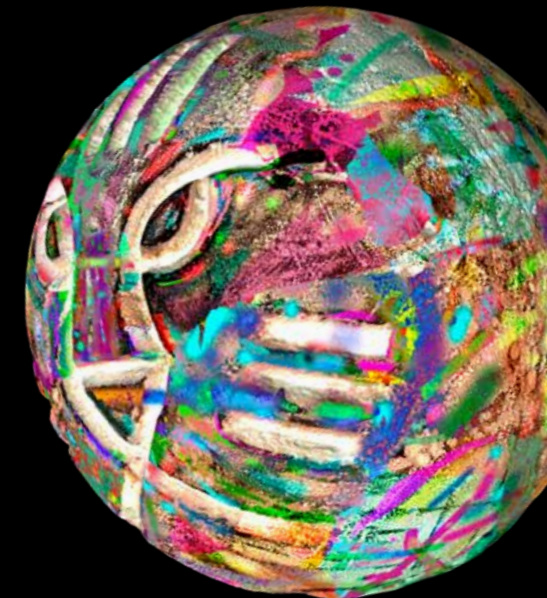
Film en IFFR bestaan niet alleen in fysieke zin, maar zijn ook een *state of mind*. Een staat van zijn waarin we worden vermaakt en betoverd, in verwarring geraken, opschrikken en op ontelbare manieren worden getroost en verleid door de filmische verhalen die zich aan ons ontfouwen. Deze geestesgesteldheid waarin we andere perspectieven kunnen ervaren door de kunst van de cinema: dát is Planet IFFR.

Maar Planet IFFR is meer. Het is een bonte schare mensen, een verzameling continenten en communities. IFFR is het terrein dat door filmlieliehebbers wordt verkend, maar ook de voedingsbodemp voor bezoekende filmmakers en -professionals, en de plek waar filmtalent ontkiemt. Een wonderlijke wereld die mede vorm krijgt door de inbreng van vele partners en partijen. Alle onderdelen grijpen in elkaar en vormen samen het totaal.

Planet IFFR beschrijft een langere baan dan die twaalf festivaldagen in januari en februari. Een planeet draait 365 dagen per jaar en kan gedurende het hele jaar overal opduiken. Op Curaçao, als filmevent in de zomer, in de ondersteuning van filmprofessionals of op de maandelijkse IFFR KINO-avond bijvoorbeeld. Zo creëert IFFR permanent een ruimte waar je in vrijheid en openheid van verschillende zienswijzen kunt genieten van films die je wellicht uitdagen om de zaak eens vanuit een ander perspectief te bekijken.

Welkom én graag tot ziens op Planet IFFR!

Bero Beyer & Janneke Staarink

Inhoud

IFFR in cijfers	4
Een succesvolle editie	7
Interview Barry Jenkins	11
Interview Sanal Kumar Sasidharan	12
And the winners are	13
Interview Daan Bakker	15
IFFR PRO	17
Vers van de pers	21
Publieke belangstelling	23
Leerzaam festival	25
Interview Kirsten Tan	26
Betrokken partners	27
365 dagen IFFR	31
Interview Olivier Assayas	32
Een gezonde organisatie	33
Sponsors en colofon	34

International Film Festival Rotterdam 2017 in cijfers

BEZOEKEN

PROGRAMMA

ONLINE

EDUCATIE

EVENTS BUITEN HET FESTIVAL

BEZOEKEN

 314.000

 2298 gasten

1678 IFFR Pro
316 filmmakers
304 journalisten (waarvan 173 uit het buitenland)

PROGRAMMA

 484 films

247 lange films (> 60 minuten)
237 korte films (< 60 minuten)

 Voorstellingen

1125 publieke voorstellingen
167 press and industry-voorstellingen
30 filmzalen

 31 performances en installaties

 36 lezingen, debatten en talkshows

 549 zaalgesprekken en introducties (Q&A's)

PREMIÈRES

 88 lange films

50 wereldpremières
20 internationale premières
18 Europese premières

 117 korte films
(inclusief Mid-length)

55 wereldpremières
43 internationale premières
19 Europese premières

ONLINE

 IFFR.com

720.707 unieke bezoekers (+5%)
1,3 miljoen bezoeken (+8%)

 YouTube

38,4 miljoen views (+10%)
28.095 abonnees (+21%)
4,5 miljoen bekeken minuten in 2017 (+50%)

 Facebook

89.351 likes (+16%)

 Instagram

5517 volgers (+67%)

 Twitter

22.648 volgers (+9.8%)

 Tiger Alert (nieuwsbrief)

25.264 abonnees (+12%)

 29.465 berichten over IFFR op social media

 51,2% Net Promotor Score

EDUCATIE

 16.895 bezoeken
(+ 38%)

6121 primair onderwijs
4700 voortgezet onderwijs
6074 studenten

 13.103 totaal bezoeken
studenten en CJP-pas

EVENTS BUITEN HET FESTIVAL

 159 films

87 lange films (> 60 minuten)
72 korte films (< 60 minuten)

 Voorstellingen

104 voorstellingen totaal
12 lezingen, debatten en talkshows
45 zaalgesprekken en introducties (Q&A's)
101 locaties

 38.446 bezoeken

1766 IFFR previewtour Jackie
9606 IFFR in Groningen
13.500 Curaçao IFFR
5803 IFFR White Nights
7771 overige events

Een succesvolle editie

Met een breed en divers programma was 'Planet IFFR' voor de 46ste maal de ideale landingsplaats voor filmliefhebbers, avonturiers, kunstenaars en filmmakers. Zij dompelden zich onder in een bruisend filmuniversum, waarvan Rotterdam twaalf dagen het stralende middelpunt was. Prominente bezoekers van IFFR waren onder anderen Barry Jenkins, grootmeester Béla Tarr, de regisseur en cast van openingsfilm *Lemon* en koning Willem-Alexander.

Lemon-acteurs Brett Gelman en Judy Greer en regisseur Janicza Bravo vertellen festivaldirecteur Bero Beyer (en de zaal) wat een eer ze het vinden om de openingsfilm te mogen leveren.

De 46ste editie van IFFR vierde de verscheidenheid en verschillende zienswijzen. Met het thema 'Parallax Views' als rode draad door het programma werden makers en publiek nadrukkelijk uitgenodigd om hun kijk op de zaak met elkaar te delen. De gedachte erachter is dat iedereen de films en het festival anders beleeft, maar dat uitwisseling van ideeën voor verdieping zorgt. Met zijn eigenzinnige karakter en onafhankelijke programmering is IFFR als publieksfestival uniek in Nederland en de rest van de filmwereld. Onder de 247 speelfilms en documentaires bevonden zich 50 wereldpremières, films die voor de eerste keer door publiek werden bekeken. De korte film was traditioneel groots vertegenwoordigd, dit jaar met de hoogste concentratie in het nieuwe KINO: 237 korte films, waarvan 55 wereldpremières.

Hoog bezoek

Het festival opende met de internationale première van de Amerikaanse indie-komedie *Lemon*, waarmee Janicza Bravo

haar speelfilmdebuut maakte. Behalve Bravo waren ook haar man/co-scenarist en hoofdrolspeler Brett Gelman en actrice Judy Greer aanwezig. Twee dagen later was de wereldpremière van het op Curaçao gesitueerde *Double Play* even wereldnieuws, want behalve Ernest Dickerson (ooit als cameraman de rechterhand van Spike Lee, tegenwoordig zelf gerenommeerd filmmaker) en zijn internationale cast en crew verscheen ook koning Willem-Alexander op de loer. Daarmee noteerde IFFR, na het bezoek van koningin Máxima vorig jaar, de tweede koninklijke première op rij. Het festival kreeg meer prominente gasten naar Rotterdam, zoals de latere Oscar-

Koning Willem-Alexander in gesprek met Double Play-regisseur Ernest Dickerson en cast en crew van de film.

winnaar Barry Jenkins en filmveteraan Charles Burnett uit de VS, de Hongaarse grootmeester Béla Tarr en de Britse genre-duizendpoot Ben Wheatley.

Gestroomlijnd programma

Een verkenningvlucht naar een andere planeet vergt doorgaans een jarenlange planning. Bij Planet IFFR ligt dat anders. Door films in een van de vier onderscheidende secties in te delen, krijgen ze duiding en context, en dat is winst voor de kijker én de filmprofessional. De secties Bright Future, Voices, Deep Focus en Perspectives hebben een eigen sfeer, gevoel en kleur. Aan het slot van het festival bleek dat het publiek het

programma zéér wist te waarderen: een recordaantal van 63 lange films scoorde gemiddeld een 4 (uit 5) of hoger in de publieksenquête.

Bright Future biedt onderdak aan jonge makers die in korte, middellange én lange films hun eigen(wijze) visie etaleren. Uiteraard maakt de Hivos Tiger Competition, het boegbeeld van het festival, ook deel uit van deze sectie. Die biedt plaats aan filmmakers die zich in Rotterdam vaak voor het eerst internationaal in de kijker spelen. Net als de andere films uit Bright Future is de selectie voor de Hivos Tiger Competition een zeer divers geheel, maar met als gemeenschap-

pelijke deler de onafhankelijke spirit en frisse blik.

Het werk van meer ervaren makers is thuis in de sectie **Voices**. Die bevat films voortgedreven door krachtige verhalen, pakkende onderwerpen en grote thema's, van makers met een zelfverkerde stem. Van de hits uit het internationale festivalcircuit tot de Limelight-titels: films die later te zien zijn in de bioscoop, maar in Rotterdam nationaal debuteren. Niet alle Voices-films zijn na hun IFFR-vertoning nog te zien: onder andere de bijzondere muziekdocumentaires van het Scopitone Café waren echt eenmalig.

Deep Focus toont filmkunst in de volle breedte en reikwijdte, en laat zich dus ook niet begrenzen door de kaders van het witte doek. Hier vinden liefhebbers de individuele en gezamenlijke werken van kunstenaars en filmauteurs. In sommige gevallen beoefenen de makers beide disciplines, zoals bij films die even goed in een filmzaal als in een galerie of museum vertoond kunnen worden.

De verdiepende sectie **Perspectives** was het focuspunt van het editiethema Parallax Views, onder meer met een lezing van professor Thomas Elsaesser. Verder bundelde Perspectives een aantal programma's die elk een andere breuklijn

in de maatschappij of in de wereld verkenden. Van het jeugdige verzet tegen het systeem in A Band Apart tot de zwart-witpolarisatie in Black Rebels waarin zwarte filmmakers strijden tegen het monopolie van de vaak nog monoculturele filmwereld. En van de (visuele) stand van het land in Picture Palestine tot snoeiharde Franse thrillers en actiefilms in Criss-Cross, die genadeloos kritiek geven op misstanden in het voormalige La douce France.

Exposities

IFFR speelde zich ook buiten de filmzaal af, met Museum Boijmans Van Beuningen als 'extra festivallocatie'. Het CBK-gebouw bood onderdak aan de gelegenheidsexpositie Nuts & Bolts, waarin oude filmapparatuur en -technieken een eigentijdse vertaalslag kregen, terwijl op het Schouwburgplein onder de noemer van Homeless Movies een aantal privécabines prijkten. In het kader van het grote Jan Nĕmec-retrospectief was in het Tsjechisch Centrum een tentoonstelling van beeldbepalende affiches voor de Tsjechoslowaakse New Wave-films te zien.

Kijken én luisteren

Een festival als IFFR levert voldoende gesprekstof op. Na afloop van de film aan de bar, maar ook via een-op-een-gesprekken als Tiger Talks en IFFR Talks, en de zaalgesprekken in de honderden Q&A's. Veel interviews en talks zijn terug te kijken op IFFR.com.

Filmkunst: Nuts & Bolts

Een uniek evenement was de epische talkshow Minding the Gap in het kader van het Black Rebels-programma. In dit vier uur durende event in de Rotterdamse Schouwburg was ruimte voor *spoken word*, muziek en toonzetters met onder anderen op de spreekstoel June Givanni, Ernest Dickerson en de gerenommeerde filmmaker en sleutelfiguur van de L.A. Rebellion-beweging Charles Burnett. Dit jaar organiseerde IFFR meer masterclasses dan ooit. *Moonlight's* Barry Jenkins beet het spits af, gevolgd door de Franse filmauteur Olivier Assayas, de Hongaarse meester Béla Tarr en uit Nederland beeld-

kunstenaar Joost Rekveld, aan wie IFFR ook een retrospectief wijdde. Op de sound//vision-avonden waren nauwelijks woorden, maar veel gespitste oren voor gelegenheidssamenwerkingen van muzikanten, vj's, dj's en filmmakers.

Buiten Rotterdam

Planet IFFR had ook dit jaar weer een satelliet(festival); in Groningen werd voor de 21ste keer IFFR in Groningen georganiseerd. De smaak van het publiek in het Hoge Noorden kwam aardig overeen met die van de bezoekers van de Rotterdamse thuishaven, maar in Groningen schopte

Bijzondere gesprekken en verfrissende inzichten op het talkshow-event *Minding the Gap*.

Heleen van Royens alzheimer-documentaire *Het doet zo zeer* het tot publieksfavoriet en niet de Rotterdamse winnaar *Moonlight*. IFFRiG telde 10.000 bezoekers. Terwijl in Rotterdam de Volkskrantdag het slotakkoord van het festival vormde, vond in EYE Amsterdam voor het vierde jaar de Dag van de Dwarse Film plaats. Dat programma bestaat uit een vijftal omstreden films waarover de meningen en de

rapportcijfers behoorlijk uiteenliepen. Via de derde editie van IFFR Live gingen zes uitverkoren films de landsgrenzen over. Met de snelheid van het internet werden ze in meer dan 45 (Europese) filmhuizen in 18 verschillende landen simultaan vertoond. IFFR reisde ook af naar Willemstad, bijna 8.000 kilometer verderop. Van 5 tot en met 9 april vierde daar het Curaçao International Film

Festival haar zesde editie, met als openingsfilm *The Other Side of Hope* van Aki Kaurismäki. De Yellow Robin Award ging naar *El hombre que cuida* van Alejandro Andújar. De film zal volgend jaar op IFFR te zien zijn. Het festival trok ruim 13.500 bezoekers.

Barry Jenkins wint de Warsteiner Publieksprijs met *Moonlight*

‘Kunst is altijd een politieke daad’

De chaos van de Oscaruitreiking, waarin *Moonlight* na een envelopblunder alsnog werd uitgeroepen tot Beste Film, lag voor Barry Jenkins in Rotterdam nog in het verschiet. Waar het gros van zijn collega's bij een nominatie geen voet meer buiten Hollywood zet, omdat er lobbywerk aan de winkel is, kwam deze betrokken filmmaker naar IFFR om zijn werk te presenteren en in een masterclass toe te lichten.

Oscars zijn mooi meegenomen, maar heeft *Moonlight* zijn doel niet al bereikt?

“Zeker. Voor mij was het voltooiën van *that damn thing* al een prestatie. En ik ben oprecht trots op het resultaat. Daar veranderen wel of geen Oscars niets aan. Aan de andere kant helpt de aandacht wel, want daardoor bereiken we een groep die misschien nog niet van *Moonlight* had gehoord, of pas voor de tweede keer. Dat is soms net het zetje dat ze nodig hadden om te gaan.”

De film kwam uit op een moment dat de VS meer gepolariseerd is dan ooit.

“De film opende drie weken voor de verkiezingsdag en draaide twee maanden daarna nog steeds in de bioscoop. Maar het publiek komt nu met een andere energie binnen. Ze hebben andere verwachtingen, andere dromen. En zo wordt die film, met exact dezelfde inhoud maar op een andere manier gecontextualiseerd, opeens een symbool. Ik kan alleen maar zeggen dat ik blij ben dat we de film hebben gemaakt op het moment dat we hem maakten. Na de acht jaar van een progressief Amerika onder Barack Obama

– een fantastisch symbool – is de film nu gearriveerd op het moment dat we behoefte hebben aan de bevestiging van dat symbool. En dat maakt de film waarschijnlijk meer politiek dan mijn intentie was.”

Is het niet vreemd dat een film of een filmmaker zo politiek wordt?

“Of je het nu actief of passief beoefent, kunst is inherent een politieke daad. Een niet-commerciële film als *Moonlight*, met een gemarginaliseerd personage dat de focus is van de vertelling, is een politieke daad. Geen twijfel over mogelijk.”

Op IFFR is *Moonlight* ingedeeld in het Black Rebels-programma. Hoe rebels is Barry Jenkins?

“Qua persoonlijkheid? Niet erg. Maar ik denk dat het werk dat ik maak in vorm en stijl wél rebels is. De film begint bewust met een taboewoord en een statement dat de film inkadert als een stuk trotse zwarte cinema. Maar is dat rebels? Dat weet ik niet, ik vind het niet meer dan toepasselijk.”

Sanal Kumar Sasidharan van *Sexy Durga*

‘Het winnen van de Hivos Tiger Award veranderde alles’

De intrigerende Indiase road-movie *Sexy Durga* ging er met de IFFR-hoofdprijs vandoor. De Hivos Tiger Award is een mooie opsteker voor filmmaker (en ex-advocaat) Sanal Kumar Sasidharan, die via film de Indiase maatschappij wil wakker schudden.

Hoe is het om een film in Rotterdam in wereldpremière te laten gaan?

“Ik had geen flauw idee wat me te wachten stond met een wereldpremière op een topfestival, omdat ik sterk besef dat mijn films handelen over specifieke lokale situaties en settings. In Rotterdam won ik aan vertrouwen in mijn filmtaal, mijn werk en de wijze waarop ik het onderwerp benader. Rotterdam is genereus, het heeft een groot hart om allerlei verschillende soorten films onder te brengen en te waarderen. De eerste vertoning was een geweldige opkikker. Dat gevoel en de waardering van het publiek vergeet ik nooit.”

Wat blijft je het meest bij van IFFR?

“Het winnen van de Hivos Tiger Award natuurlijk. Maar evengoed het menselijke gezicht van het festival. De gedeelde spirit en menselijke benadering zag ik terug in de lach op ieders gezicht, van festival-directeur Bero Beyer tot de vrijwilligers die aan de zaal de tickets scanden. De eenvoudige maar gemeende benadering van de kunst is zeer bijzonder. Maar het meest gedenkwaardig voor mij was de masterclass van Béla Tarr en dat ik daarna de gelegenheid had om een praatje te maken met deze legendarische filmmaker.”

Wat betekent het winnen van een Hivos Tiger Award?

“Het veranderde alles, voor mij en mijn film. Mensen kijken anders naar de film én *Sexy Durga* is nu door tal van andere filmfestivals geselecteerd, van Hongkong tot Sydney. De Indiase media vierden het bericht, omdat de Hivos Tiger Award als een historisch belangrijke prijs geldt in de Indiase cinema. Tegelijkertijd kreeg ik bedreigingen van rechtse organisaties, vanwege de titel (Durga is de moedergodin van de hindoes). Maar ook dat werkt in het voordeel van de film; de controversie draagt bij aan de discussie over de film en het onderwerp.”

Had je ook tijd om in Rotterdam ‘de concurrentie’ te bekijken?

“Jazeker, ik heb alle genomineerde films gezien. Ze waren stuk voor stuk briljant en krachtig. Het was een gezonde en sterke competitie. Ik vond in het bijzonder *Rey* prachtig, vanwege het innovatieve maakproces en de slimme manier waarop politiek in de film is verwerkt. Ik ben fan geworden van regisseur Niles Atallah.”

And the winners are

Een prijs winnen op IFFR betekent meer dan een mooie cheque. Het is natuurlijk in eerste instantie artistieke erkenning én internationale aandacht, en die is vaak onbetaalbaar.

Alle prijswinnaars én een enthousiaste festival-directeur

Hivos Tiger Award

De Hivos Tiger Competition is het boegbeeld van het festival. De Award is bedoeld voor een talentvolle debutant of relatieve nieuwkomer. De jury die deze prestigieuze prijs mocht toekennen, bestond uit de Amerikaanse filmmaker Michael Almereyda, de Colombiaanse filmproducent en -programmeur Diana Bustamante Escobar, de Maleisische schrijver en uitgever Amir Muhammad, de Belgische regisseur Fien Troch en de Iraanse fotograaf Newsha Tavakolian. Uit de acht genomineerden kozen zij *Sexy Durga* van Sanal Kumar Sasidharan tot winnaar vanwege “de gewaagde en vindingrijke aanpak om een constante spanningsboog te behouden.” Aan de prijs is een geldbedrag van €40.000 verbonden, te verdelen tussen filmmaker en producent. Naast de Award is er ook een speciale juryprijs voor een buitengewone artistieke prestatie. Deze Special Jury Award ter waarde van €10.000 ging naar *Rey* van Niles Atallah.

Tiger Awards for Short Films

Korte films maken kans op een eigen Tiger Award. Dit jaar dongen 23 genomineerden, hoofdzakelijk wereldpremières, met hun film van maximaal 59 minuten mee naar een van de drie gelijkwaardige Tiger Awards for Short Films: een geldbedrag van €3.000. De winnaars waren *Rubber Coated Steel* van Lawrence Abu Hamdan, *El cuento de Antonia* van Jorge Cadena en *Sakhisona* van Prantik Basu. De jury bestond uit voormalig Tiger Award for Short Films-winnaar Salla Tykkä, hoogleraar Patricia Pisters en Tate Modern-curator Andrea Lissoni. Zij nomineerden

daarnaast *Information Skies* van Metahaven voor de European Film Awards 2017, die in december worden uitgereikt.

Impact Cinema Bright Future Award

De Bright Future Award maakte vorig jaar haar debuut en werd dit jaar gesponsord door de organisatie Impact Cinema. De prijs bestaat uit een geldbedrag van €10.000, bestemd om een deel van het volgende project van de maker te financieren. Uit de kanshebbers voor de Impact Cinema Bright Future Award – debutanten met een speelfilm die zijn internationale of wereldpremière beleefde op IFFR – koos de jury *Mes nuits feront écho* van Sophie Goyette als winnaar.

Publieksprijzen

Op IFFR spreekt het publiek zich uit door bij het verlaten van de zaal een ‘waarderingcijfer’ te scheuren in de stemkaart. Tot de laatste voorstelling bleef het spannend wie zich de winnaar van de Warsteiner Publieksprijs mocht noemen, want de scores van Heleen van Royens

Het doet zo zeer en Barry Jenkins' *Moonlight* lagen erg dicht bij elkaar. Uiteindelijk bleek *Moonlight* toch niet te verslaan. De andere publieksprijs, voor de hoogst gewaardeerde Hubert Bals Fonds-film, ging naar het bijna vier uur durende epos *La Flor (Parte 1)* van Mariano Llinás. *Pop Aye* won de VPRO Big Screen Award en is daardoor later dit jaar in de Nederlandse bioscopen te zien en tijdens het volgende festival op NPO2. De prijs is in het leven geroepen om de uitbreng van kwaliteitsfilms in Nederland te bevorderen. De jury bestond uit fanatieke festivalbezoekers.

Prijzen van de kenners en vakjury's

De FIPRESCI Award is de prijs van de internationale filmjournalisten en wordt uitgereikt aan de beste film die in de sectie Bright Future in wereldpremière ging. Dat was volgens de journalisten *Pela janela* van Caroline Leone. Hun Nederlandse vakbroeders reikten traditioneel de KNF Award uit, ditmaal voor de bij vlagen hilarische nep-documentaire *King of the Belgians* van Peter Brosens en Jessica Woodworth.

De MovieZone-jongerenjury, bestaande uit jonge filmkijkers van 17 tot en met 19 jaar, bekroonde het Nederlandse *Quality Time* van debuterende filmmaker Daan Bakker met de MovieZone Award. De

NETPAC Jury (Network for the Promotion of Asian Cinema) loofde de NETPAC Award voor beste Aziatische film van IFFR 2017 uit aan het Chinese *Children Are Not Afraid of Death, Children Are Afraid of Ghosts* van Rong Guang Rong.

De winnaars op een rij

Hivos Tiger Award

Sexy Durga, Sanal Kumar Sasidharan (filmmaker), Shaji Mathew (producent)
Special Jury Award: *Rey*, Niles Atallah

Tiger Awards for Short Films

Rubber Coated Steel, Lawrence Abu Hamdan
El cuento de Antonia, Jorge Cadena
Sakhisona, Prantik Basu

Impact Cinema Bright Future Award

Mes nuits feront écho, Sophie Goyette

Warsteiner Publieksprijs

Moonlight, Barry Jenkins

Hubert Bals Fonds Publieksprijs

La Flor (Parte 1), Mariano Llinás

VPRO Big Screen Award

Pop Aye, Kirsten Tan

MovieZone Award

Quality Time, Daan Bakker

KNF Award

King of the Belgians, Peter Brosens, Jessica Woodworth

FIPRESCI Award

Pela janela, Caroline Leone

NETPAC Award

Children Are Not Afraid of Death, Children Are Afraid of Ghosts, Rong Guang Rong

Nederlandse Hivos Tiger Award- genomineerde Daan Bakker

'De eerste bevestiging dat onze film communiceerde'

Daan Bakker was met zijn originele debuut *Quality Time*, een omnibus-film in vijf hoofdstukken, genomineerd voor de Hivos Tiger Award.

Hij ging uiteindelijk naar huis met de MovieZone Award, de prijs van IFFR's jongerenjury.

Wat betekent de Tiger-nominatie voor jouw film?

"Het is een prachtig podium, waarop *Quality Time* even de volle aandacht krijgt. Zo'n nominatie genereert interesse, ook internationaal. We wachten nog af wat de film gaat doen qua verkoop en vertoning op andere festivals, maar er is interesse. Het nieuws dat *Quality Time* werd geselecteerd voor de hoofdcompetitie, was de eerste bevestiging dat onze film communiceerde. Op dat moment zat ik nog zo in het filmproces, dat ik helemaal niet bezig was met het leven na de voltooiing. De laaiend enthousiaste uitnodiging van festivaldirecteur Bero Beyer was het eerste grote uitroepteken uit de buitenwereld. Dat gaf ons een goed gevoel. De film past ook bij IFFR, als festival dat altijd op zoek is naar nieuwe vertelvormen en makers die de grenzen van film verkennen."

Het was vast niet je eerste IFFR.

"In het eerste jaar van de Filmacademie gingen we met de hele klas een week naar het festival om alle Tiger-films te zien en de gesprekken met de regisseurs ervan bij te wonen. Dit jaar was ik zelf onderwerp van zo'n Tiger-gesprek. En het geestige was dat ik werd geïnterviewd door dezelfde docent die ons destijds meenam naar Rotterdam: Ernie Tee. IFFR is bovendien een thuiswedstrijd. Gaat je film in Venetië in première, dan zit je met een klein clubje in een zaal. In Rotterdam konden we de film met de hele crew, al onze filmvrienden en familie vieren."

Hoe verhoudt de film zich tot de concurrentie?

"Ik heb helaas maar één andere film uit de competitie gezien: *Sexy Durga*. Die valt niet te vergelijken met *Quality Time* – appels en peren is nog een understatement. Maar dat is IFFR eigen, het zoekt grillige films op. En grillige films lijken niet snel op elkaar. Wat er zo grillig is aan *Quality Time*? De afwijkende vorm, hij is opgebouwd uit verschillende films. En die hoofdstukken lopen qua stijl behoorlijk uiteen. Zoiets zie je niet vaak."

Genomineerd zijn maar niet winnen... is dat een grote teleurstelling?

"Je hoopt natuurlijk dat je wint, maar ik kan niet zeggen dat ik er chagrijnig over was. Ik gunde het de andere makers ook. De jongen die won met *Sexy Durga* heeft zijn film onder zulke lastige omstandigheden moeten maken; vergeleken met hem ben ik ontzettend verwend als filmmaker. Bovendien won ik de MovieZone Award, dus het was alsnog een mooie afloop. Totaal onverwacht, want de jongerenjury had ook films als *Moonlight* en *Paterson* op hun lijstje staan. Ik vond het al leuk om tussen die grote namen te staan, de bekendmaking kwam als een enorme verrassing."

IFFR PRO

Film maken is een kunst, net als het realiseren van een filmproject of het aan de man brengen ervan. Terwijl het festivalpubliek zich onderdompelt in de nieuwste films, ontmoeten achter de schermen zo'n 2000 vertegenwoordigers van de internationale filmindustrie elkaar in Rotterdam om geïnspireerd te raken en zaken te doen.

Voor producenten, financiers, film- en tv-inkopers, regisseurs, journalisten en andere filmprofessionals is IFFR al sinds jaar en dag een ontmoetingsplek en werkplek ineen. Deze editie bundelde IFFR de diverse programma's en activiteiten voor professionals onder de noemer IFFR PRO. Dat benadrukt de synergie tussen bijvoorbeeld CineMart, Hubert Bals Fonds, de diverse talentontwikkeling- en mentorprogramma's en distributie-initiatieven (IFFR Live en IFFR Unleashed). Met Propellor werd een unieke samenwerking gesloten met de filmmarkt van Berlijn en het filmfestival van Kopenhagen, om nieuwe businessmodellen te ontwikkelen voor de productie, distributie en beleving van film. Vooruitlopend op deze ontwikkelingen was er dit festival ook een krachtenbundeling met VR Days Europe.

Internationale aandacht

Een treffende illustratie van het succes van IFFR PRO is *The Giant*, het speelfilmdebuut van de Zweed Johannes Nyholm, dat deze editie volle zalen trok in Rotterdam. De moderne fabel over een misvormde man die petanquekampioen wil worden en zich in zijn dromen een reus waant, heeft een lange geschiedenis op IFFR. In 2013 presenteerde Nyholm het project – nog niet meer dan een plan voor een film – op coproductiemarkt CineMart. Hij pitchte zijn idee aan mogelijke financiers en *The Giant* kreeg nog een extra zetje in de rug met de Eurimages Co-Production Development Award van €20.000. De jury vond Nyholm een 'talentvolle filmmaker die op het punt staat de sprong te maken van veelgeprezen korte films naar zijn eerste speelfilm'. Deze editie was de film klaar om aan het Rotterdamse publiek te worden vertoond én aan de hele wereld: *The Giant* beleefde in het kader van IFFR Live zijn première simultaan in Rotterdam en meer dan 45 filmtheaters in binnen- en vooral buitenland.

Hubert Bals Fonds

In 1988 riep IFFR een eigen fonds in het leven om talent uit Afrika, Azië, Latijns-Amerika, het Midden-Oosten en delen van Oost-Europa te helpen hun filmdroom waar te maken. De pionier van toen is vandaag de dag een gerenommeerd 'filmmerk' met een sterke artistieke kwaliteit en authenticiteit. Sinds de oprichting droeg het Hubert Bals Fonds (HBF) bij aan meer dan 1100 projecten van filmmakers uit landen waar de infrastructuur voor film niet of nauwelijks aanwezig is, en op plekken waar filmmakers worden belemmerd in het realiseren van hun droom of het ontwikkelen en verfijnen van hun talent. Het HBF koestert en presenteert uiteenlopende visies van makers van over de hele wereld en júst uit gebieden waar vrijheid van filmische expressie geen vanzelfsprekendheid is. Deze editie waren er veertien door het HBF ondersteunde films in Rotterdam te zien, waaronder de Special Jury Award-winnaar *Rey* uit Chili en het Argentijnse

La Flor (Parte 1) dat hoog werd gewaardeerd door de bezoekers.

Nieuwe structuur

Pionier HBF gaat met zijn tijd mee en kreeg een nieuwe structuur, die tijdens de IFFR PRO Days werd gepresenteerd. De herstructurering moet de impact van het fonds vergroten en anticipeert beter op de actuele behoeftes van filmmakers en industrie. De selectieprocedure werd aangepast en heeft nu ook een actieve component, waarbij het HBF naast puur te reageren op de aanvragen die binnenstromen, ook scout en interessante makers zelf benaderd.

Het aantal landen waaruit het HBF aanvragen ontvangt, is uitgebreid. Om een zo groot mogelijk publiek voor ondersteunde films te genereren, treedt IFFR vanaf 2017 als 'distributie-agent' op door de samenwerking te zoeken met Benelux-distributeurs of de film via eigen festivalkanalen uit te brengen. Ook is er, met het afscheid van Iwana Chronis, een nieuw HBF-team bestaande uit Marit van den Elshout en Fay Breeman.

Projecten

In het afgelopen jaar ontving het fonds 323 aanvragen. Daarvan werden er uiteindelijk 20 door de selectiecommissie van (internationale) experts gehonoreerd. Het gros betrof een debuut of tweede project van een maker – een van de kernkwaliteiten van het HBF is het vroeg ontdekken van talent. Twee door het HBF geselecteerde titels namen ook deel aan CineMart: *Almost in Love* van Leonardo Brzezicki en *La piel pulpo* van Ana Cristina Barragán.

Sinds enkele jaren werkt het HBF samen met het Nederlands Film Fonds in NFF+HBF, waarmee Nederlandse producenten de mogelijkheid krijgen in te stappen in internationale coproducties van projecten die eerder door het fonds

Internationale HBF-successen

Kékszakkallú (Gastón Solnicki, Argentinië): FIPRESCI Award, Best Film Orizzonti, Film Festival van Venetië 2016

The Last of Us (Ala Eddine Slim, Tunesië): Lion of the Future - Luigi De Laurentiis Venice Award voor een debuutfilm, Film Festival van Venetië 2016

A Man of Integrity (Mohammad Rasoulof, Iran): selectie Un Certain Regard, Cannes Film Festival 2017

Beauty and the Dogs (Kaouther Ben Hania, Tunesië): selectie Un Certain Regard, Cannes Film Festival 2017

Pendular (Julia Murat, Brazilië): FIPRESCI Award, Berlinale 2017

Rey (Niles Atallah, Chili): Special Jury Award, International Film Festival Rotterdam 2017

White Sun (Deepak Rauniyar, Nepal): Silver Screen, Singapore International Film Festival 2016; Interfilm Award, Film Festival van Venetië 2016

zijn ondersteund. Vanaf dit jaar is deze samenwerking structureel uitgebreid, waardoor het Nederlands Film Fonds via het HBF ook investeert in de scriptontwikkeling van filmproducties die kansrijk worden geacht in een later stadium met Nederlandse partijen te worden gerealiseerd. Daarnaast financiert het Hubert Bals Fonds sinds 2015 ook coproducties tussen EU- en non-EU-landen met behulp van Creative Europe. De NFF+HBF- en Creative Europe-projecten die het afgelopen jaar werden gefinancierd, presenteerden zich deze editie op het festival. De producenten kregen de kans naar Rotterdam te komen en ter plekke verder te werken aan de financiering of het vinden van distributiepartners. De zoektocht naar bredere financiering van het HBF is nog steeds in volle gang. Het festival draagt zelf actief bij, bijvoorbeeld met het eigen Tiger Film Mecenaat. Daarin worden mecenasen gemotiveerd om direct te investeren in de ontwikkeling van HBF-talent.

Welkom op CineMart

Voor meer dan zeventienhonderd filmprofessionals is coproductiemarkt CineMart een van de belangrijkste netwerkevenementen aan het begin van het kalenderjaar, strategisch gelegen tussen de festivals van Sundance en Berlijn. CineMart staat bekend om de informele sfeer, waar het draait om artistiek talent en waar tijd en gelegenheid is om te reflecteren op de

stand van zaken in de cinema. Dankzij CineMart staat IFFR aan de basis van onafhankelijke films met internationale potentie. Er is elk jaar veel interesse voor een plek op CineMart. Voor editie 2017 was een lichte toename van het aantal inzendingen, naar 461 filmprojecten. Daarvan kwamen uiteindelijk 26 filmplannen uit 24 verschillende landen met budgetten van €365.000 tot €3,9 miljoen door de strenge selectie. Daaronder drie projecten met een Nederlands tintje: de Nederlandse producties *De omweg* van Klaartje Quirijns en *Goeree* van Peter Hoogendoorn en de Duits/Nederlandse coproductie *Die Frau des Piloten*. Andere projecten waren *Center of the Earth* van Gabriel Mascaro, die vorig jaar furore maakte met het meeslepende *Neon Bull*, en Ruth Platts *Martyrs' Lane*, die op CineMart in de prijzen viel. Film maken vergt een lange adem, maar met een hoop doorzettingsvermogen kunnen deze projecten uitgroeien tot mooie speelfilms, die niet misstaan op een toekomstige festivaleditie.

Van het (voor)werk op CineMart plukken het festival én de filmkijkers de vruchten: op het reguliere programma van deze editie stonden tal van films die – soms jaren geleden – ontkiemden op de coproductiemarkt. Sommige daarvan gingen op andere prestigieuze festivals in première, zoals *United States of Love*, dat in Berlijn de Zilveren Beer voor Beste Scenario

Voor de IFFR PRO-gasten is er een achtdaags programma vol panels en debatten over de verschillende facetten van filmmaken.

Op CineMart pitchten filmmakers hun projecten aan mogelijke partners.

CineMart-prijzen

Eurimages Co-Production Development Award (€20.000)

Jumpman van Ivan I. Tverdovski.

ARTE International Prize (€6000)

Martin Eden van Pietro Marcello

Wouter Barendrecht Award (€5000)

Ningdu van Lei Lei

Filmmore Post-Production Award (€5000)

Martyrs' Lane van Ruth Platt

Canon Innovation Award voor beste Propellor-idee

Culture Cues

won, *The Strange Ones*, dat voor het eerst te zien was op South By Southwest in Austin, Texas, en *The Night of 1000 Hours*,

publieksfavoriet op het filmfestival van Busan. Pierre Bismuths *Where is Rocky II?* was te zien in Rotterdam en werd ook als voormalig ART:Film-project tijdens een case study doorgelicht. ART:Film draait om de kruisbestuiving tussen beeldende kunst en cinema en werd deze editie voor het zesde jaar op rij georganiseerd. Kunstenaars krijgen daarin de kans om

hun filmproject te presenteren aan een publiek van financiers en kunstenaars. **Internationale en nationale samenwerking**

Een film wordt zelden op één moment en op slechts één markt gefinancierd. Het duurt globaal genomen tussen de twee en vijf jaar om de financiering van een film rond te krijgen. CineMart kan dat proces versnellen door samen te werken met andere markten, festivals en organisaties. Via partnerships met onder meer de Berlinale Coproductie Markt, Producers Network in Cannes, New Cinema Network in Rome en IFP in New York zorgt CineMart ervoor dat de in Rotterdam gepresenteerde projecten het hele jaar door op het netvlies van de internationale filmwereld blijven, en worden doorontwikkeld. Op nationaal niveau wordt samengewerkt met het Nederlands Film Fonds, EYE en de Nederlandse Filmacademie. Sinds afgelopen jaar werkt CineMart in de vorm van BoostNL samen met coproductiemarkt Holland Film Meeting (HFM) van het Nederlands Film Festival. Een deel van de geselecteerde filmprojecten is al eerder op CineMart of HFM gepresenteerd of ontvangt steun van het Hubert Bals Fonds, de overige projecten zijn Nederlandse speelfilms in ontwikkeling.

Meer IFFR PRO

Rotterdam Lab stoomt met een vijfdaagse training beginnende producenten uit alle windstreken klaar, die voor het eerst internationaal een filmproject willen financieren. Tijdens de 17de editie van Rotterdam Lab kwamen 57 beginnende producenten uit 25 landen in contact

met elkaar én de grote spelers uit de filmindustrie. Rotterdam Lab is internationaal bekend, onder meer dankzij dertig internationale partners. Nieuwe partnerorganisaties waren dit jaar Kosovo Cinematography Center, Macedonian Film Agency en CinemaChile. Een nieuwe en spraakmakende technische innovatie op filmgebied was Propellor. Hierin werkt IFFR samen met de filmmarkt EFM van het filmfestival van Berlijn en het documentairefestival CPH.DOX in Kopenhagen om nieuwe businessmodellen te ontwikkelen voor de productie, distributie en beleving van film. Het innovatieplatform ontstond vanuit het idee dat de filmindustrie te veel in tradities blijft hangen. Missie is om de nieuwste technologische ontwikkelingen, zoals Big Data en kunstmatige intelligentie, en de filmwereld dichterbij elkaar te brengen. Ook VR Days Europe werkte dit jaar voor het eerst samen met IFFR. Virtual reality en cinema hebben raakvlakken, kennisuitwisseling kan beide organisaties en de filmkunst in het algemeen ten goede komen. Op CineMart werden voor het eerst vier VR-projecten gepitcht.

Europa in Rotterdam

Op maandag 30 januari ontving Rotterdam hoogwaardigheidsbekleders vanuit heel Europa, die samen met minister Jet Bussemaker van OCW een handtekening zetten onder de Revised Council of Europe Convention on Cinematographic Co-Production, die spontaan de 'Rotterdam Treaty' werd gedoopt. Een verdrag dat als contractueel raamwerk dient voor alle Europese coproducties.

Vers van de pers

De onderscheidende programmering, interessante thema's en fijne lijst van (wereld)premières zorgden ervoor dat IFFR prominent in de media verscheen. Binnen- en buitenlandse kranten stonden er vol mee, maar ook de onlineverslaggeving en de aandacht op radio en tv waren enorm.

Voor filmcritici en vakpers is IFFR in toenemende mate een niet te missen evenement, maar ook voor lifestyle magazines, nieuwsmedia en opiniebladen valt er veel te verslaan. Dit jaar kreeg Rotterdam 304 journalisten uit 44 landen over de vloer, van wie er 172 schreven voor internationale publicaties en andere media. Dat is nog maar een gedeelte, want veel van hun collega's berichtten op afstand over het festival, bijvoorbeeld in de vorm van tips en nieuws. De aanwezige reporters kwamen uit alle windstreken, met als nieuwe landen onder meer Australië, Bangladesh, Chili, Iran, Uruguay en Vietnam.

Internationale aandacht

Een internationaal georiënteerd festival betekent internationale belangstelling. Er was vanuit het buitenland veel aandacht voor de competities, in het bijzonder voor de Hivos Tiger Competition, maar ook voor nieuwe activiteiten zoals de samenwerking met VR Days Europe en de lancering van Propellor. Er was ook veel belangstelling voor het sterke programma van masterclasses, net als voor de wereldpremières van onder andere *Chez nous*, *Double Play*, *Daphne* en *Burma Storybook*.

Gerenommeerde vakpublicaties waren dit jaar opnieuw in Rotterdam, zoals Variety, The Hollywood Reporter, IndieWire en Sight & Sound. IFFR werkte weer intensief samen met Screen International, wat gedurende het festival leidde tot vier online daily's met tientallen artikelen, interviews en recensies. Ook in de opmaat naar het festival besteedde Screen International uitvoerig aandacht aan IFFR. Een groot aantal internationale kranten keerde terug in Rotterdam, waaronder The Evening Standard, de Süddeutsche Zeitung, El Mundo en Le Soir. Grote nieuwsorganisaties als TV Channel Russia en de BBC waren van de partij, net als invloedrijke onlinemediastations als The Playlist.

Nationaal: tv & radio

Binnen de landsgrenzen was er ook volop belangstelling voor IFFR. Dat vertaalde zich in veel zendtijd op radio en tv. De Wereld Draait Door lichtte twee IFFR-films uit, Heleen van Royen vertelde over haar IFFR-première bij Jinek, terwijl *Moonlight*-regisseur Barry Jenkins bij Humberto Tan aanschoof in zijn RTL Late Night. Dé grootste kijkcijfers waren voor de wereldpremière van *Double Play* in aanwezigheid van koning Willem-Alexander, met onder meer een item in het Achtuurjournaal. De NOS was ook aanwezig op de openingsavond. Actualiteitenrubrieken als EenVandaag, Nieuwsuur en Nieuws & Co verzorgden reportages. Populaire programma's als Koffietijd brachten IFFR ter tafel. Bijzonder was de uitzending van Opium Live die geheel in het teken stond van de wereldpremière van *Double Play*, live vanuit het Oude Luxor, terwijl VPRO's Kunststof de diepte in ging met een uitzending van een uur rond kunstenaar Joost Rekveld, aan

wie het festival een retrospectief wijdde. FunX concentreerde zich op voor hen relevante festivalonderdelen en -activiteiten als Young IFFR en het themaprogramma Black Rebels. IFFR werkte voor het eerst samen met radiostation Sublime FM. Hun huis-dj zette de toon in de Rotterdamse Schouwburg en in samenwerking met Buma Music in Motion was er een live talkshow over filmmuziek. Op lokaal niveau besteedde RTV Rijnmond veel aandacht aan IFFR, in beeld en geluid. Op de radio bracht Dwars Door Rijnmond vanaf oktober tot de start van het festival elke woensdagochtend een item van vijf minuten, terwijl actualiteitenprogramma Rijnmond Nu tijdens het festival verslag deed, waaronder driemaal live vanaf het festivalterrein.

Nationaal: print & online

IFFR leverde ook deze editie weer meer schrijfstof op dan voorafgaande edities. De totale mediawaarde – van print en online gecombineerd – steeg met meer dan een miljoen euro. Hoofdsponsor de Volkskrant schreef veel en VPRO was opnieuw een solide mediapartner, met wie het festival speciale arrangementen verzorgde en content deelde. De VPRO Gids maakte een uitgebreide IFFR-special, net als de Volkskrant, NRC en Filmkrant. Alle landelijke dagbladen deden verslag en plaatsten interviews. Ook glossy's als Marie Claire, Hapinez en Glamour, tijdschriften als Viva en Nieuwe Revu, opiniebladen als De Groene Amsterdammer, Elsevier en HP/De Tijd en de sites van onder meer Linda, Vogue en Elle besteedden aandacht aan IFFR. Jongerenplatform VICE schroefde de aandacht voor het festival op. De regionale Rotterdam-edities van Metro en AD pakten extra uit, het AD ook met een nieuwe dagelijkse uitgaansrubriek, net als NRC in het Rotterdamkatern en de Havenloods.

Publieke belangstelling

IFFR is al jaren lang een van de grootste entreeheffende festivals van Nederland. Met ruim 314.000 bezoeken trok de 46ste editie weer meer bekijks dan vorig jaar. Het publiek toonde zich meer dan tevreden: het gaf een recordwaardering aan de films.

Afgelopen jaar noteerde het festival 9.000 bezoeken meer dan in 2016. Een mooi bewijs dat een sterk inhoudelijk georiënteerd en kwalitatief hoogstaand evenement aan populariteit kan blijven winnen. IFFR bereikte dit resultaat door bestaande bezoekers aan zich te binden én nieuwkomers te overtuigen om hun festivaldebuut te maken. De aantrekkingskracht die IFFR uitoefent, zit hem in het diverse programma: met zeer uiteenlopende films, activiteiten en evenementen biedt IFFR voor elk wat wils – van jong tot oud, van doorgewinterde cinefielen tot dagjesmensen, van kunstliefhebbers tot uitgaansvolk.

Publieksprofiel

De bezoekers zijn voor het gros hoogopgeleid (89%), de man-vrouwverdeling is nagenoeg gelijk. Van alle bezoekers komt 62% uit Zuid-Holland, waarvan 43% uit Rotterdam, en 29% uit de overige Nederlandse provincies. 9% komt uit het buitenland. De gemiddelde leeftijd is 40, maar de spreiding is aanzienlijk; het festival is er voor jong en oud. Elk jaar trekt IFFR weer nieuw publiek én een trouwe schare: 14% van de respondenten van de publieksenquête was er voor het eerst, 64% komt al minimaal vier jaar. IFFR mag zich verheugen in een betrokken publiek, de waarschijnlijkheid dat het publiek IFFR aanbeveelt bij anderen is heel groot. De Net Promotor Score is dan ook 51,2%. Dit jaar was er een recordwaardering voor de films (63 films kregen een 4 of 5 in de publieksenquête), terwijl het festival als geheel met een 8,1 een mooi rapportcijfer scoorde.

Online ontwikkelingen

De vorig jaar geheel vernieuwde website werd dit jaar doortontwikkeld. Niet alle gewenste verbeteringen konden voor deze editie worden doorgevoerd, er staan nog

een aantal zaken op het verlanglijstje. In de snel veranderende digitale wereld is een website nooit af. Op de site werd de contentstroom geoptimaliseerd. Het aantal bezoeken steeg met 6,4%, het aantal unieke bezoekers met 4,5%. Ook de Eerste Hulp bij Filmkeuze werd verfijnd.

Op Facebook is een flinke groei gerealiseerd, voor een deel te danken aan de effectieve advertentiecampagne. Ook maakte een chatbot er zijn debuut. Twitter groeide minder hard dan voorheen, maar nog steeds gestaag. Op Instagram werd een grote slag gemaakt, we brachten er voor het eerst ook stories. De Gemeente Rotterdam liet het festival een Instagramtakeover doen: IFFR's social-mediateam voerde een week lang de regie over de gemeente-account, wat de zichtbaarheid van het festival aanzienlijk vergrootte. Op de diverse social media verschenen meer dan 30.000 aan het festival gerelateerde posts, met als meest besproken onderwerpen de aanwezigheid van latere Oscarwinnaar Barry Jenkins, Heleen van Royens documentaire *Het doet zo zeer* en Hivos Tiger Award-winnaar *Sexy Durga*. Last but not least: een belangrijk onderdeel van de online-ervaring is de ticketverkoop. Die verliep dit jaar soepel.

Eigen content

IFFR maakte deze editie voor het eerst gebruik van Facebook Live om een aantal bijzondere activiteiten te streamen. Van het welkomstwoord en de Q&A's van de IFFR Live-films tot talkshows en masterclasses. De masterclass van Barry Jenkins was de grootste trekker. In totaal werd een bereik van 115.000 impressies gegeneerd door in totaal 30.000 kijkers. Het festival produceert een aantal publicaties in eigen beheer om de IFFR-

boodschap zo goed mogelijk voor het voetlicht te krijgen. Daarin heeft de IFFR Programmabijlage (oplage 305.000), die onder andere als bijlage in de Volkskrant wordt verspreid, een belangrijk aandeel. De catalogus verscheen wederom, en op het festival maakte IFFR Today zijn debuut: een compacte daguitgave met glossy-uitstraling, die context, verdieping en tips bood. De hoofdartikelen behandelde elke dag een ander belangrijk festivalthema, terwijl in korte rubrieken de lezers werden geprikkeld om de niet-missen events van die dag niet te... eh, missen! Door inhoudelijke keuzes zijn de off- en online-ervaring beter op elkaar afgestemd; lange printartikelen werden online verrijkt met videofragmenten en uitgebreide teksten, waarbij de verschillende (social) media elkaar versterkten. Bezoekende filmprofessionals werden bediend middels een eigen uitgave, de Engelstalige IFFR PRO Today. Ook nieuw was IFFR.tv, een pilot waarbij het glasvezelnetwerk niet alleen werd gebruikt voor het versturen van films en videomateriaal, maar ook voor het online uitzenden van evenementen, talks en interviews op het eigen tv-kanaal. Zo konden thuisblijvers op IFFR.tv live kijken naar onder andere *Minding the Gap*, de talkshow in het kader van themaprogramma *Black Rebels*.

Festivalvriendschap

Onder de festivalgangers bevindt zich een groep met wie IFFR een extra warme band heeft: de Tiger Friends. Deze vrienden ontvangen in ruil voor hun steun aan het festival een aantal voorrechten, zoals voorrang bij ticketverkoop, kortingen en toegang tot exclusieve evenementen. Voor de ware filmomnivoren en de ultieme IFFR-fans is er het Tiger Friends Unlimited lidmaatschap, waarmee ze onbeperkt films kunnen kijken.

Leerzaam festival

De educatieve activiteiten zijn een speerpunt voor IFFR. Dit jaar kwamen er bijna 17.000 kids, leerlingen en studenten naar het festival. De missie om kinderen en jongeren in aanraking te brengen met alternatieve cinema en zo hun (film)blik te vergroten, trok nog nooit zo veel bezoek.

Primair onderwijs

Mobieltjes, tablets, YouTube, Netflix en tv: kinderen tussen de 8 en 12 zijn behoorlijke mediaconsumenten, maar onafhankelijke producties uit andere landen dan Nederland of Amerika staan niet of nauwelijks op het menu. IFFR vindt dat juist cinema een venster op de hele wereld is en de blik van jongeren kan verbreden. Om niet te tornen aan het bescheiden budget dat het basisonderwijs beschikbaar heeft voor culturele activiteiten, biedt het festival al jaren een gratis filmprogramma aan van korte films, inclusief digitaal lesmateriaal én busvervoer. Zo houdt IFFR de drempel naar cultuur laag en wil het de jongeren bekend maken met het grootste festival uit hun stad. Meer dan 6.000 leerlingen van 77 scholen uit groep 6, 7 en 8 verruilden op een doordeweekse dag hun klaslokaal voor de bioscoopzaal, voor een divers programma met films en zaalgesprekken met als rode draad het thema 'je ergens thuis voelen'. Ter voorbereiding op het festivalbezoek kregen 420 basisschoolleerlingen in het kader van het Rotterdamse Cultuurtraject een twee uur durende workshop die ze kritischer leert kijken naar films en een kijkje geeft in de wereld van het filmmaken. IFFR heeft als ambitie alle schoolgaande Rotterdamse kinderen te bedienen.

Ook buiten schooltijd was IFFR een ideale speel- en kijkplek. Kids Only was opnieuw een groot succes. Hierin genieten kinderen van 8 tot en met 12 met hun ouders van een kort filmprogramma om daarna aan het knutselen te slaan. Dit jaar werd er geëxperimenteerd met hologrammen en VR-brillen. Nieuw was Family Shorts op woensdagmiddag, dat dezelfde korte films bevatte als de schoolvoorstellingen, maar nu toegankelijk was voor ouders en begeleiders. Na het succesdebuut vorig jaar was er opnieuw een speciale voorstelling voor dove en slechthorende kinderen, die dankzij een gebaren- en

een schrijftolk de voorstelling konden volgen. In het Sophia Kinderziekenhuis organiseerde IFFR een mini-editie voor patiëntjes die niet in staat zijn het festival te bezoeken: in de bioscoopzaal daar én op de schermen in de kamers.

Voortgezet onderwijs

IFFR besteedt veel aandacht aan schoolvoorstellingen voor de onder- en bovenbouw, om de jonge kijkers in aanraking te brengen met wereld- en onafhankelijke cinema. Met bijna 4.000 leerlingen over de vloer werd de stijgende lijn in bezoek ook deze editie doorgetrokken. Voor de onderbouw was er een verzamelprogramma met diverse korte films die aansluiten bij de belevingswereld van de jongeren. Na afloop boden aanwezige filmmakers en een presentator context en uitleg over de thematiek van de films. Voor de bovenbouw zoekt IFFR aansluiting bij de vakken CKV, Nederlands, Frans, Engels en Duits. Net als bij de basisschoolvoorstellingen wordt ook voor het voortgezet onderwijs speciaal vervaardigd lesmateriaal aangeboden, maar ditmaal vakspecifiek. 323 leerlingen volgden ter voorbereiding via het Cultuurtraject een speciale workshop. Een aantal scholieren mocht een paar dagen spijbelen van school: de MovieZone Jury, de jongerenjury van IFFR en EYE, keek de ogen uit: bij de geselecteerde films, maar ook bij een kijkje achter de schermen en de nodige ontmoetingen met filmprofessionals.

Studenten & jong volwassenen

Voor studenten was er ook een filmische studiereis. In vier Student Talks kreeg de toekomstige generatie filmmakers gouden tips van beginnende én ervaren vakgenoten, variërend van debutant Daan Bakker (*Quality Time*) tot een gevestigde naam als Michael Almereyda (*Marjorie Prime*). De Student Talks zijn een coproductie van IFFR en de Nederlandse Filmacademie. Beide partijen bundelden hun krachten met de Willem

de Koning Academie voor IFFR Academy: een middag- en avondprogramma voor studenten van de twee instellingen. Daar kwamen onder anderen filmmaker Olivier Assayas en Jon Barrenechea (manager projectontwikkeling bij Picturehouse UK) aan het woord. De Erasmus Universiteit, waarmee IFFR deze editie voor het vijfde jaar samenwerkte, was zichtbaar aanwezig in tal van activiteiten: van de ludieke (maar pittige) Filmquiz tot het Tiger College en Studio Erasmus. Leerlingen van Zadkine deden praktijkervaring op in de festivalhoreca, terwijl de samenwerking met het Grafisch Lyceum Rotterdam werd geïntensiveerd door pupillen die via video en blogs verslag deden van het festival. De CJP Serveert-dag was opnieuw een grote trekker, dankzij het smakelijke menu van drie sterke festivalfilms, bier en bitterballen. De landelijke winnaar van Kunstbende in de categorie Film kreeg misschien wel de mooiste hoofdprijs: Daan Alberts mocht zijn animatiefilm *Goodbye* op het grote witte doek en voor een bomvolle zaal presenteren.

Nieuwe ontwikkelingen

Rotterdam is onderwijsstad van het jaar. IFFR haakte daarop in door samen met MeetUp010 een speciale avond op te zetten voor docenten uit primair én voortgezet onderwijs ter promotie van filmeducatie. Het uitverkochte evenement van spoedcursussen en workshops is voor herhaling vatbaar. IFFR is samen met een aantal Rotterdamse culturele en onderwijsinstellingen proactief bezig om een nieuw, Rotterdams CKV te ontwikkelen. Het doel is om het vak uit de schoolbanken te halen en te laten samenvloeien met het rijke, gevarieerde culturele aanbod in de stad. In dat kader ontwikkelde IFFR samen met Digital Playground en het Emmauscollege een proeftuin, waarin leerlingen een aantal weken werden getraind in diverse facetten van film.

Kirsten Tan won de VPRO Big Screen Award met *Pop Aye*

‘Prachtig om mijn film te delen met een Nederlands publiek’

Pop Aye is een bijzondere roadmovie, en niet alleen vanwege het vervoermiddel: een olifant. Het speelfilmdebuut van de Singaporese Kirsten Tan speelt zich af in Thailand en viel in Rotterdam in de prijzen.

Wat is het mooiste aan de VPRO Big Screen Award: het geldbedrag of de bioscoop-release?

“Die €15.000 wordt eerlijk verdeeld tussen film en filmmaker, maar ik ga er niet van op vakantie hoor. Ik vrees dat het opgaat aan mijn dagelijkse levensbehoeften. Ik ben jaren bezig geweest met mijn speelfilmdebuut en ik heb aardig ingeteerd op mijn reserves. Met het geld van de award kan ik het weer eventjes uitzingen én werken aan een tweede film. Het is natuurlijk ook prachtig dat ik mijn film nu kan delen met een Nederlands bioscooppubliek. Het verhaal is authentiek en specifiek geworteld in de Thaise cultuur, maar thema’s als tijd en het bestaan zijn universeel.”

***Pop Aye* is een echte festivallieveling. Is Nederland het enige land waar hij ook in de bioscoop komt?**

“Hij draait al in Singapore. In Thailand komt-ie binnenkort in de bioscoop en eind juni in de VS. Daarvoor draaide hij op een aantal festivals. Het leuke daarvan is dat je in de Q&A’s na afloop merkt dat de film overal ter wereld anders wordt bekeken. Wat mij betreft doet *Pop Aye* het ook prima buiten een festival. Mijn uitgangspunt was om de film qua vorm zo interessant mogelijk te maken, zonder door te slaan in persoonlijke experimenten die het publiek kunnen afleiden. Ik wilde een heel toegankelijke arthousefilm maken.”

Wat voor soort festival is IFFR?

“Ik was dit jaar voor de tweede keer in Rotterdam. Eerder was ik er met twee korte films. De festival-ervaring is heel anders als je een speelfilm hebt dan wanneer er een korte film van je wordt vertoond. In 2009 had ik meer tijd om masterclasses bij te wonen en andere films te zien. Omdat korte films worden gebundeld, ligt de focus niet zo scherp op één maker. Tegelijkertijd is het een goede voorbereiding op het moment dat je wel vol in de spotlights staat. Omdat alles draait om jouw speelfilm, besteed je daar het merendeel van de tijd aan. Ik heb dus minder films kunnen zien dan ik wilde. De programmering van IFFR is altijd opwindend, door de bandbreedte en het type films – van formalistisch-uitdagend tot zeer toegankelijk. Het is een goed georganiseerd festival, met programmeurs die uitstekend voor je zorgen.”

Een onderdeel van de VPRO Big Screen Award is vertoning van de film op tv. Is dat de kers op de taart?

“Misschien is het zelfs historisch, een Singaporees-Thaise coproductie op de Nederlandse televisie (lacht). Onze filmindustrie is uiterst bescheiden maar groeiende, en de laatste jaren is er steeds meer waardering voor op internationale festivals.”

Betrokken partners

IFFR is een optelsom van ingrediënten: de onderscheidende films en filmmakers, een breed publiek en betrokken partners. De participatie van het bruisende bedrijfsleven, sponsors, partners en particuliere begunstigers geven het festival smaak en glans. Want dankzij het betrokken publiek, de sympathieke missie en de enorme media-aandacht die het festival genereert, is IFFR een uniek platform voor merken en bedrijven om zich te profileren. Tussen goede bekenden met een lange staat van dienst doken deze editie ook nieuwe samenwerkingen op met onder meer NS, Film1 en Sonos.

Janneke Staarink heet de leden van de Tiger Business Lounge welkom op 'hun' avond.

De vruchtbare relatie tussen festival en hoofdsponsors blijkt uit de partnerships die in sommige gevallen al decennia bestaan. De steun van Hivos zorgt er al jaren voor dat via IFFR's Hubert Bals Fonds opkomend filmtalent urgente verhalen kan vertellen. Daarnaast is Hivos sinds zes jaar hoofdsponsor en naamgever van de hoofdcompetitie: de Hivos Tiger Competition. Aan de vooravond én tijdens het festival is de Volkskrant prominent aanwezig. Een week voor de start vinden lezers bij de krant de IFFR Programmabijlage met daarin het volledige filmprogramma. De Volkskrantfilmredactie maakt daarnaast ook nog een eigen bijlage. Helemaal aan het einde van het festival volgt het klapstuk: de IFFR Volkskrantdag. Steevast stijf uitverkocht, maar dankzij een uitbreiding van locaties (zoals KINO en het Nieuwe Luxor Theater) dit jaar nóg drukker bezocht. Hoofdsponsor BankGiro Loterij stelde houders van een BankGiro Loterij VIP-kaart in de gelegenheid om tegen een gereduceerd tarief filmtickets te kopen, terwijl een aantal geluksvogels helemaal in de watten werd gelegd. Zij wonnen een VIP-arrangement met film, feest én hotelovernachting. De band tussen IFFR en hoofdsponsor United Foundation, de organisatie achter het satellietfestival in Willemstad, Curaçao, kreeg dit jaar extra glans. *Double Play*, de verfilming van hét literaire Caribische erfgoed *Dubbelspel* dat zich afspeelt op Curaçao, kreeg in Rotterdam een koninklijke première.

Lang leve de samenwerking

IFFR zoekt partners met zogenoemde 'joint values'. De samenwerking beoogt winst voor alle partijen: voor de partners, voor IFFR maar vooral voor het publiek en de filmmakers. De NS was twaalf dagen in festivalsferen, met een tot IFFR-bioscoop omgebouwd treinstel dat door het hele land reed en reizigers trakteerde op een ware festivalervaring met een kort filmprogramma. Warsteiner, naamgever van de publieksprijs en sponsor van het slotfeest, bracht een nieuwe limited edition bierfles uit. Opel trad deze editie voor het vijfde jaar op in de hoedanigheid van Official Supplier. Samen met mediapartners verspreidt IFFR de inhoudelijke boodschap onder een grote, diverse groep. De VPRO is een van de trouwste mediapartners, wat onder meer tot uiting kwam in redactionele aandacht in de VPRO Gids en op het festival in de vorm van de VPRO Preview en Reviewdag.

Nieuwe partner Film1 was zichtbaar aanwezig op het festival, terwijl het op de eigen site IFFR-films recenseerde en een wedstrijd organiseerde waar filmfanaten uit én thuis mee werden verwend. Hifi-merk Sonos liet voor het eerst van zich horen op het festival. Speciaal voor IFFR en uitgenodigde filmmakers richtte de audiospecialist de IFFR Dark Room in: een warme huiskamersetting waarin filmmakers hun projecten konden vertonen onder ideale (audio)condities.

Made in Rotterdam

Elke editie werkt IFFR intensief samen met Rotterdamse partijen. Zadkine-studenten verzorgden de horeca in de Doelen. De exclusieve festivaltas van Rotterdamse ontwerper Susan Bijl ontpopte zich tot 'dé hit van IFFR', aldus het AD, en tijdens het festival vonden de eerste opnames plaats voor het filmproject *Rotterdam I Love You*.

Tiger Business Lounge

De Tiger Business Lounge oftewel TBL laat al dertien edities lang het (film)hart van Rotterdamse ondernemers sneller slaan. Een van de hoogtepunten was de Tiger Business Lounge Avond, die geheel in het teken stond van de speciale vertoning van *Jackie*. De meer dan tweehonderd aanwezigen werden daarnaast getraakteerd op een smakelijk diner en een aantal speeches, waaronder een woord van burgemeester Ahmed Aboutaleb en de inmiddels traditionele Tiger Speech, dit jaar gegeven door publicist en historicus Geert Mak. Een van de privileges van de zakelijke vriendenclub is de mogelijkheid om tijdens het festival een eigen event te organiseren, en daar werd gretig gebruik van gemaakt. De TBL blijft groeien en verwelkomde dit jaar als nieuwe leden AKD, Reclameloods Rotterdam en Loyens & Loeff.

Passagiers worden in de speciale IFFR-coupé op een filmische reis getraakteerd.

Fondsen

De stabiliteit én kwaliteit van het festival worden al een aantal jaren gewaarborgd mede dankzij de steun van Fonds 21. Ook Stichting Dioraphte is al lange tijd een rots in de branding, en helpt het Hubert Bals Fonds belangrijke filmprojecten gefinancierd te krijgen. Ook de bijdragen via Creative Europe, het Nederlands Film Fonds, OCW en Gemeente Rotterdam zijn onontbeerlijk. Een nieuwkomer op fondsgebied is de nieuwe Rotterdamse Stichting Droom & Daad. De missie om kunst en cultuur voor iedereen in de stad te bevorderen, sluit naadloos aan bij die van IFFR. Het festival is zeer verheugd dat het de eerste organisatie is die steun ontving van Droom & Daad. Diverse andere fondsen droegen hun steentje bij aan specifieke themaprogramma's, zoals Stichting Democratie & Media, die het Black Rebels-onderdeel ondersteunde, en het Mondriaan Fonds, dat de unieke expositie Nuts & Bolts mede mogelijk maakte. Het Prins Bernhard Cultuurfonds helpt de missie van IFFR Unleashed om festivalfilms online een nog groter publiek te laten bereiken. En Rotterdam

Festivals droeg er zorg voor dat IFFR overal in het Rotterdamse straatbeeld opdoek. IFFR vergroot jaar na jaar het aantal schoolvoorstellingen in het kader van het educatieprogramma. De enorme groei in dit gratis aanbod was niet mogelijk zonder financiële steun van diverse Rotterdamse partijen, zoals Stichting Bevordering van Volkskracht, Stichting Elise Mathilde Fonds en de Erasmusstichting.

Tiger Film Mecenaat

Diverse en onafhankelijke cinema kan niet bestaan zonder de toevoer van nieuw talent. Of het nu gaat om steun in de allervroegste fase van filmontwikkeling, de professionele begeleiding van jonge makers of het presenteren van uitgesproken films aan het grote publiek, via het Tiger Film Mecenaat ondersteunt IFFR 365 dagen per jaar het scouten, faciliteren en presenteren van vooruitstrevende filmmakers. IFFR's nieuwe hoofd Development Susan Gloudemans presenteerde op het festival het vernieuwde Mecenaat. Dat is gekoppeld aan het Hubert Bals Fonds, waardoor mecenasen rechtstreeks investeren in ontwikkeling van filmtalent uit alle hoeken van de wereld. Een bijzondere vorm om nauw betrokken te raken bij talentvolle filmmakers, is via het Hubert Bals Fonds Fellowship. Hiermee wordt direct bijgedragen aan de totstandkoming van een filmproject van een opkomende filmmaker. Zowel huidige als nieuwe mecenasen zijn enthousiast over deze opzet. Inmiddels mag het Tiger Film Mecenaat zich verheugen in een mooie groep van film liefhebbers en betrokkenen en ligt er een programma waardoor zij gedurende het hele jaar verbonden blijven met het festival.

De exclusieve IFFR Susan Bijl-tas was een zeer gewild item in de Festivalshop.

365 dagen IFFR

IFFR is in alle opzichten een hoogtepunt, maar gelukkig hoeven film liefhebbers na twaalf dagen niet in een zwart gat te vallen. Het festival is zijn voetafdruk aan het vergroten. Dat is mede ingegeven door IFFR's missie om het type films waar het voor staat te koppelen aan een zo groot mogelijk publiek. Gedurende het hele jaar en ook buiten de stadsgrenzen.

De twaalf festivaldagen in januari en februari vormen de culminatie van een jaar werk door het IFFR-team, want achter de schermen start het scouten van nieuwe films en het op touw zetten van de organisatie natuurlijk al tijdens de laatste voorstelling van een IFFR-editie. Ook het werk van het Hubert Bals Fonds en CineMart speelt zich voor een belangrijk deel af buiten de festivalperiode. Zo gezegd duurde IFFR altijd al een heel jaar. Wat nieuw is, is dat IFFR zich prominenter en veelvuldiger dan ooit manifesteerde.

IFFR is verbonden met de winter, maar ook in zonnige condities treedt het festival naar buiten. Samen met andere Rotterdamse iconen als museum Boijmans Van Beuningen en Kunsthal Rotterdam organiseerde IFFR **Rotterdam Xpanded**. IFFR White Nights was het zomerse filmevent in het Museumpark waar een cultureel tentenkamp verrees. De titel verwees naar de slapeloze nachten van Europa (of die nu zijn gevoerd door empathie of argwaan) over de grote stroom vluchtelingen die er hun heil zoeken. De gratis te bezoeken films toonden de culturele rijkdom van de vluchtelingen, afkomstig uit landen, zoals Syrië, Irak, Pakistan, Egypte, Palestina, Libanon en Tunesië, en trokken meer dan 5800 bezoekers. Zij zagen korte en lange films, muzikale optredens en konden deelnemen aan diverse workshops, luisteren naar gasten of zich de Arabische keuken laten smaken.

MASH-UP! is een coproductie met Kunsthal Rotterdam: een bijzondere combinatie van een voorpremière, tentoonstelling, live performance en afterparty. Voor de derde editie programmeerde IFFR de Tom Ford-thriller *Nocturnal Animals*. Na afloop kregen bezoekers exclusief 'nachtelijke' toegang tot de tentoonstelling *Peter Lindbergh: A Different Vision On Fashion Photography*, over de invloedrijke modefotograaf.

Een nieuw initiatief is **IFFR KINO**, waarvoor IFFR terugkeert naar haar geboortegrond: de Gouvernestraat, waar in 1972 het startschot voor het festival klonk en recent KINO als filmtheater herrees. Maandelijks programmeert IFFR in KINO een filmavond die een dwarsdoorsnede brengt van de urgente, onderscheidende cinema waar het festival voor staat. Het event wordt omlijst met 'Kinotes': optredens, introducties en nagesprekken. De eerste editie in oktober 2016 was een eerbetoon aan de kort daarvoor overleden Iraanse meester Abbas Kiarostami met de vertoning van zijn geresatureerde meesterwerk *Close-Up*.

IFFR bracht festivalhits van de vorige editie bij hun landelijke release nog eens onder de aandacht, via interviews op de website en met voorpremières. Dat gebeurde onder andere met publieksfavoriet *Land of Mine*, VPRO Big Screen Award-winnaar *Les ogres* en festivallievelling *As I Open My Eyes*. Ter gelegenheid van het unieke kunstproject **De Trap** vertoonde IFFR in het Groot Handelsgebouw de toepasselijk getitelde film *High-Rise*. Door het jaar heen doken IFFR-films ook op andere plekken in de stad op onder de noemer Travelling Cinema, zoals op de Doorvertellen-evenementen van leeszaal Rotterdam West en op de campus van de Erasmus Universiteit. En op 21 december, de kortste dag van het jaar, programmeerde IFFR samen met Go Short en EYE in 31 theaters een aantal korte films van eigen bodem in het kader van de **Europese Dag van de Korte Film**.

Twee weken voordat de 46ste editie losbarstte, trakteerde het festival de liefhebbers in het land op een voorproefje met de **IFFR Preview**. Op één avond in januari was in 31 theaters, van Alkmaar tot Zwolle, *Jackie* te zien. Een unieke voorpremière was die van *Moonlight* in debatpodium De Balie in Amsterdam.

Het was het eerste verdiepende programma in een reeks van vier (in Amsterdam én Rotterdam) onder de noemer 'IFFR x De Balie' in het kader van het Parallax Views-festivalthema.

Ook ná het festival brengt IFFR festival-titels onder de aandacht. **IFFR Gemist** is een programma van drie films die hoog in de publiekstoptien eindigden, maar niet door een Nederlandse distributeur zijn opgepikt. Zo waren *A Hustlers Diary*, *Als Paul über das Meer kam* en *La ragazza del mondo* nog een keer in dertien filmtheaters te zien.

Met **IFFR Unleashed** is het mogelijk om altijd en overal te genieten van een aantal IFFR-titels. Het doel van IFFR Unleashed is tweeledig: enerzijds het verlagen van de drempel voor filmmakers voor commerciële exploitatie van hun werk door ze toegang te geven tot de wereld van Video-on-Demand en alternatieve (digitale) distributie, anderzijds een wereldwijd publiek een kijkje gunnen in de schatkist aan cinefiele pareltjes uit de festivalgeschiedenis. Momenteel heeft IFFR een exclusieve etalage binnen de digitale omgeving van het populaire iTunes; een catalogus met nu al zo'n honderd titels. IFFR testte tijdens het festival een proefversie van de IFFR Unleashed-app, die bij de uiteindelijke release van het platform een abonnementservice voor IFFR-films moet bieden. Tijdens het festival waren de IFFR Live-films ook online te bekijken.

Olivier Assayas over *Personal Shopper*

‘Ik wil de onzichtbare krachten tonen’

Voor *Personal Shopper* creëerde de Franse filmmaker Olivier Assayas een unieke mix van Europese arthouse en horror, met de Amerikaanse wereldster Kristen Stewart.

Had je Kristen Stewart altijd al in gedachten voor de hoofdrol?

“We werkten eerder samen aan *Clouds of Sils Maria*, en toen had ik al in mijn hoofd dat ik weer met haar wilde werken. Bij het schrijven van *Personal Shopper* wist ik nog niet zeker of ze de rol wel wilde spelen, maar zij was de inspiratie voor het personage Maureen – al is het maar omdat Maureen een jonge Amerikaanse vrouw moest zijn en Kristen de enige is die ik ken! Ze staat zo met beide benen op de grond; dat maakt het mogelijk om de film om haar heen abstracter te maken.”

Een belangrijk gesprek in de film wordt geheel via sms'jes gevoerd, een vorm waar veel filmmakers nog altijd mee worstelen. Hoe ging je daarmee om?

“Maureen zit te wachten op een teken van gene zijde, van haar onlangs overleden broer. Ze raakt geobseedeerd door signalen, zozeer dat ze een reeks vreemde sms-berichten interpreteert als boodschap van hem. Sms'en is een heel andere vorm van communicatie dan een briefwisseling of een telefoongesprek. Ik wilde experimenteren met het rekken van spanning. Alles telt: hoelang het duurt voordat je een bericht leest, hoeveel tijd je neemt om te antwoorden, en natuurlijk de tekst zelf. De manier waarop we tekst gebruiken in sms'jes zit heel dicht bij poëzie: de ruimte is zo beperkt, dat de woorden een grotere lading krijgen.”

De film legt een interessante link tussen moderne media en het bovennatuurlijke, je hebt ook elementen van het horrorgenre gebruikt.

“De fysieke band tussen een horrorfilm en het publiek ontbreekt voor mijn gevoel vaak in de artfilm. Ik wilde dat de kijker zich tegelijk met Maureen angstig, bezorgd en onbehaaglijk zou voelen. Het onderbewuste heeft altijd een rol gespeeld in mijn films; al mijn personages worden gedreven door krachten die niet per se zichtbaar zijn. Maar in *Personal Shopper* wilde ik een stap verder gaan, en die onzichtbare krachten ook tonen. Uiteindelijk zijn die natuurlijk alsnog een uiting van ons onderbewuste: als mensen spoken zien, zijn ze in feite bang voor de duistere gebieden in zichzelf. Een essentieel onderdeel van ons mens-zijn, en dát wilde ik in beeld brengen.”

Een gezonde organisatie

IFFR heeft 2016 - 2017 financieel succesvol en gezond afgesloten, voor een fors deel door zelf gegenereerde inkomsten en dankzij landelijke en regionale steun. De basis is stabiel, en de ambitie is om vanuit die solide uitgangspunt de inkomsten in de toekomst verder te vergroten.

Financiën

De totale begroting van IFFR 2016 - 2017 bedroeg €7,7 miljoen. IFFR wordt voor een meerjarige periode gesteund door landelijke en gemeentelijke overheid. De subsidie van Gemeente Rotterdam en OCW bedroeg 32% van de begroting. Het grootste deel van de dekking, 52%, werd gegenereerd vanuit eigen inkomsten via publiek, professionals en sponsoring. De resterende 16% komt uit publieke fondsen. Zo werden een aantal van de thematische programma's aanvullend ondersteund, bijvoorbeeld het Black Rebels-programma door Democratie en Media en de Nuts & Bolts-expositie door het Mondriaan Fonds.

Diverse inspanningen, zoals het vinden van aanvullende financiering voor een aantal themaprogramma's en het werven van nieuwe sponsors waaronder NS, Film1, Océ en Sonos wierpen hun financiële vruchten af. Het nieuwe Fiona Online, waarmee de oude festivaldatabase naar 'the cloud' werd gemigreerd, was een belangrijke meerjaren investering. Deze investering werd gemaakt met collega-

festivals IDFA en NFF. De verwachting is dat Fiona Online het festival technisch slagvaardiger maakt. Daarnaast is, met het oog op de internationale ambitie, geïnvesteerd in het aantrekken van prominente gasten en toonaangevende buitenlandse professionals en journalisten.

Personeelszaken

De organisatie van een van de meest progressieve festivals ter wereld is onmogelijk te realiseren zonder de inzet van een robuuste kernorganisatie, tijdelijke krachten en vrijwilligers. Het IFFR-team bestaat uit dertig medewerkers die gedurende het hele jaar werkzaam zijn, waarvan een deel parttime, en zeventien tijdelijke krachten waarvan het gros tussen de vier en zeven maanden voor het festival werkt. Totaal bedraagt dit 26 FTE. Daarnaast werkte het festival met ruim honderd freelancers, zoals locatiemanagers en filmtchnici, veertien stagiaires en meer dan achthonderd vrijwilligers.

Het vertrek van enkele gewaardeerde krachten en de komst van nieuwe gaf de gelegenheid om zaken anders te organi-

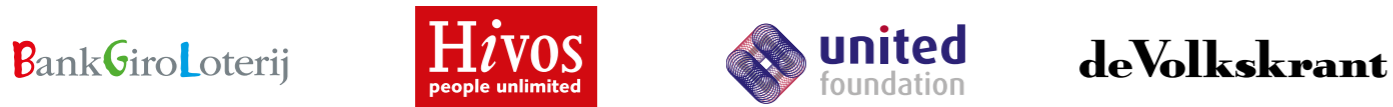
seren. Zo nam IFFR bijvoorbeeld afscheid van het Hoofd Marketing & Fondsenwerving, waarna de afdeling is opgesplitst in Marketing & Communicatie en Development. Voor beide onderdelen zijn nieuwe managers aangetrokken. Tevens werd afscheid genomen van Hoofd Financiën & Personeelszaken en de Manager Hubert Bals Fonds. Deze laatste afdeling, HBF, is daarna gefuseerd met CineMart en vormt sinds afgelopen jaar de afdeling IFFR PRO. Verder werden enkele nieuwe programmeurs aangenomen om de scouting en research over het brede filmlandschap compleet en scherp te houden. Daarnaast werd ervaren versterking aangetrokken om onder meer de masterclasses en industrypanels naar een hoger plan te tillen.

De Raad van Toezicht bleef ongewijzigd en bestaat uit zeven personen met verschillende achtergrond. Om de diversiteit in de samenstelling te vergroten is het Raad van Toezicht-profiel aangepast. Bij het einde van de termijnen van de leden zal hiermee rekening gehouden worden.

A BIG THANK YOU TO ALL OUR PARTNERS: YOU MEAN THE WORLD TO US!

Hoofdsponsors

Financiers & Partners

Beamsystems • Czech Film Center • Erasmusstichting • ESB.TSB • Festival Tickets B.V. • G. Ph. Verhagen-Stichting • Goflex Film BV • Haghefilm Digitaal • Impact Cinema • INDYVIDEO • Leo Ringelberg Touringcars • Nederlandse Filmacademie • Roos+Bijl • Veenman+ • Stichting Elise Mathilde Fonds • Embassy of Brazil • Stichting Verzameling van Wijngaarden-Boot • Goethe Institut Nederlande • Japan Foundation • Embassy of Spain • Taipei Representative Office in The Netherlands • VR Days Europe • UniFrance • Instituto Luce Cinecittà S.r.l.

Distributeurs

Cherry Pickers • Cinéart Netherlands • Cinema Delicatessen • Cinemien • Contact Film • EYE Film Institute Netherlands • Imagine Filmdistributie Nederland • Lumière • MOOOV Film Distribution The Netherlands • Paradiso Filmed Entertainment (NL) • Periscope Film • September Film • Splendid Film • The Searchers • Universal Pictures International Netherlands BV

Partners CineMart

ACE Producers • Arab Cinema Center • Berlinale Co-Production Market • Catalan Films & TV • CinemaChile • Creative Skill set • Danish Film Institute • Docskool • Durban FilmMart • EAVE • Festival Scope • Film- und Medienstiftung NRW • Film Väst • Finnish Film Foundation • Flanders Audiovisual Fund • Guanajuato International Film Festival • Holland Film Meeting • IFP • Irish Film Board • Israel Film Fund • Kosovo Cinematography Center • Macedonian Film Agency • Marché du Film • Medienboard Berlin-Brandenburg • New Cinema Network • One Fine Day • Proimagenes Colombia • Scottish Film Talent Network • Singapore Film Commission • Sundance Institute • Swedish Film Institute • Telefilm Canada • Tribeca Film Institute • Wallonie Bruxelles Images

Tiger Business Lounge

ABN AMRO • AKD • Bilderberg Parkhotel • Fiona Online • Freeland Corporate Advisors • Grafisch Lyceum Rotterdam • HAL Investments B.V. • Hogeschool Rotterdam • Houthoff Buruma • IN10 • Intermax • Interparking • Manhave Vastgoed • Matrants Holding B.V. • NautaDutilh • Nedspice Holding B.V. • PwC • Reclameloods Rotterdam • Share Logistics • Syntus Achmea • Veenman+ • Zadkine

Rotterdamse partners

Art Rotterdam • CBK Rotterdam • CIC Rotterdam • Erasmus Universiteit Rotterdam • Filmwerkplaats • HipHopHuis • Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam • KINO Rotterdam • Kunsthal Rotterdam • Leeszaal Rotterdam West • MeetUp010 • Museum Boijmans Van Beuningen • Piet Zwart Institute • PrintRoom • RTV Rijnmond • Tsjechisch Centrum • Venture Café • Willem de Kooning Academie • Witte de With Center for Contemporary Art • Y.M.P. • Rotterdam, I Love You • de 77 deelnemende basis- en middelbare scholen in Rotterdam

SPECIALE DANK AAN DE 854 VRIJWILLIGERS, ONZE TIGER FRIENDS, DONATEURS EN HET TIGER FILM MECENAAT

COLOFON

Coördinatie: Jodie de Groot Redactie: Anton Damen Interviews: Anton Damen, Joost Broeren-Huitenga Eindredactie: Radboud de Bree Fotografie: Bram Belloni, Bas Czerwinski, Nichon Glerum, Jan de Groen, Gaby Jongenelen, Titia Hahne, Melanie Lemahieu, Jeroen Mooijman, Joke Schut Ontwerp: Philippine Haverbeke
Campagne en concept: 75B

International Film Festival Rotterdam, Postbus 21696, 3001 AR Rotterdam, t 010 8909090, tiger@IFFR.com, IFFR.com
#IFFR Rotterdam #IFFR youtube.com/iffrotterdam @instagram.com/iffr

Een complete titellijst van alle vertoonde films en CineMart-projecten kun je als pdf downloaden op IFFR.com/jaarverslag.

Zijn speelfilmdebuut Scumbag zit vol punk- en pornosterren, maar bij de première hielden filmmaker Mars Roberge en zijn crew het uiterst beschaafd.

De 86-jarige Lois Smith debuteerde ooit tegenover James Dean, maar had met Marjorie Prime van filmmaker en Hivos Tiger Competition-jurylid Michael Almereyda een van haar eerste echte hoofdrollen te pakken.

De Belgische filmmaker Lucas Belvaux met cast & crew voor de wereldpremière van Chez nous, een film drama over het huidige politieke klimaat in Frankrijk.

Wat neem je mee naar de première van een muzikale koortsdroom? Debuterend regisseur Hokimoto Sora en zijn Haruneko-cast weten het wel!

De Iraanse tragikomedie The Pot and the Oak ging in Rotterdam in wereldpremière. Filmmaker Kiarash Anvari poseert tussen twee van zijn acteurs: Banipal Shoomoon en Sadaf Foroughi.

Say cheese! Een beetje vrolijkheid voor de afwisseling, want Rong Guang Rongs documentaire Children Are Not Afraid of Death, Children Are Afraid of Ghosts is behoorlijk aangrijpend en confronterend.

